

Cà phê Hoàng Uyên Đình

Bạn thích nghe kể chuyện không? Tôi thì rất thích. Hồi nhỏ, tôi khoái nhất là ngồi nghe người ta kể chuyện, không cần biết đó là chuyện cổ tích hay chuyện thần thoại, chuyện đời thường hay chuyện văn chương. Tôi cảm thấy vừa được nghe vừa được thấy biểu tình trên gương mặt họ là một điều rất vui vẻ. Lớn lên, tôi vẫn thích ngồi nghe người ta kể chuyện, không những thế, tôi học theo họ, học cách kể chuyện cho bạn bè nghe. Tôi học không thành nghệ, bởi vì tôi không biết cách truyền đạt cảm xúc của mình qua người đối diện nhưng được cái tôi nhớ dai nên thông thường những câu chuyện tôi kể đều rất chi tiết, đều có thể khiến người ta dễ dàng hình dung ra toàn bộ bức tranh mà tôi muốn diễn tả. Bạn muốn thử không? Tôi kể chuyện bạn nghe nhé...

o O o

Tôi thích uống cà phê. Không đến nỗi mỗi ngày mỗi cỡ phải uống một ly cà phê. Nhưng chung chung là khoảng độ một tuần hay một tháng, tôi phải lết ra quán cà phê nhâm nhi một lần. Thường thường người ta vào quán cà phê đều không thể đi một mình. Tôi nói thường thường thôi, không cứ nhất định ai vào quán cà phê cũng thế. Nhưng riêng tôi thì nhất định phải kéo thêm ai đó đi chung nếu muốn bước vào quán cà phê. Bởi vì tôi ... ngại. Một đứa con gái đi một mình vào quán cà phê sẽ gây ra sự chú ý, không cần biết người ta nhìn mình bằng con mắt thiện cảm hay ác cảm nhưng hẳn có ánh mắt nhìn lên người mình là tôi thấy nhột. Bạn biết cảm giác nhột đó không? Nó làm người bạn nóng bừng và lóng ngóng không yên. Đừng khuyên tôi mặc kệ những người đó. Ngoài mặt thì tôi có thể ngẩng cao đầu, giả bộ lạnh lùng không thèm để ý nhưng trong tâm vẫn bức rức không yên. Cảm giác đó thật không thoải mái gì. Cho nên, tôi muốn vào quán cà phê là phải kéo thêm bạn.

Thường thường, tôi chỉ rủ một người. Tôi thích số chẵn. Nếu đi ba người chắc chắn không thể đi chung một xe, nghĩa là có một người từ đầu đã cảm thấy lẻ loi; vả lại, điều này do tôi nghiệm ra, những cuộc trò chuyện hình tam giác không bao giờ tạo ra không khí gần gũi thật chặt. Người ta khi cần chia sẻ tâm tư thầm kín cũng không mong có người thứ ba biết được. Rồi thì số bốn lại là quá nhiều. Bốn cái đầu, bốn cái miệng, có tính thành cấp số nhân cũng không đủ chuyện cho họ bàn cãi. Quan trọng là, khi đi ba người trở lên không khí cuộc đàm thoại luôn luôn bị loãng. Một cuộc trò chuyện cần tạo ra cảm giác thân mật chứ không thể rời rạc và mất đi cảm xúc, cũng giống như cà phê khi pha loãng sẽ mất đi mùi vị đặc trưng, nó không được gọi là cà phê nữa mà là nước dzào (Từ này không có trong từ điển, tôi chỉ nghe bằng tai chưa thấy ai viết xuống thành chữ bao giờ). Dân uống cà phê chân chính đều không thích cà phê pha loãng. Tôi chân chính là dân uống cà phê. Vì vậy, đi hai mình vào quán cà phê với tôi là hoàn hảo nhất.

Hiện tại tôi đang cùng nhỏ bạn bước vào quán cà phê Mây. Là quán do nó giới thiệu.

Tôi là người dễ tính và không kén chọn. Mỗi lần rủ bạn bè đi uống cà phê, tôi đều nhường quyền lựa chọn đích đến cho họ. Tôi muốn họ cảm thấy thoải mái. Tùy tiện họ chọn quán cà phê kiểu nào cũng được, bởi vì tôi đến quán cà phê là để uống cà phê, không phải để ngắm cảnh hay ngắm người.

Mây nằm trên sân thượng của một tiệm bán đồ gỗ ngay góc ngã tư Nguyễn Du và Kỳ Đồng. Cảnh quan ở đó rất đẹp. Đối diện là Bưu điện thành phố. Nhìn sang bên trái là tháp chuông của nhà thờ Đức Bà. Ngược lên bên phải là toà nhà Metro cao ngất. Tầm nhìn rộng và thoáng cho người ta cảm

giác tự do tự tại. Ở dưới đường lúc nào xe cộ cũng qua lại tấp nập. Trên lề đường, buổi sáng bày la liệt các gánh hàng rong phục vụ sở thích ăn quà vặt cho những cô cậu học sinh trường Hoà Bình; còn buổi tối là địa bàn của các quán cà phê vỉa hè chưa bao giờ thiếu khách vãng lai ra tìm chỗ ngồi hóng gió.

Hiện tại tôi đang ngồi nhìn phin cà phê của tôi nhỏ từng giọt chậm rãi. Đây là cái thú của những người thích uống cà phê. Thú chờ đợi. Còn nhỏ bạn tôi đã gọi một ly bạc xỉu. Bạc xỉu có hai loại. Một là cà phê sữa cho thật nhiều sữa và thật ít cà phê. Hai là sữa tươi nguyên chất cho thêm vài muỗng cà phê đen. Nhỏ bạn tôi uống loại thứ hai. Tôi thường hay thắc mắc tại sao người ta vào quán cà phê lại không uống cà phê. Đã bảo là đi uống cà phê nhưng khi vào quán lại kêu một ly sữa tươi ?!? Tôi định mở miệng hỏi nhỏ bạn, không ngờ nó đã lên tiếng trước.

- Cà phê ở đây ngon lắm.

- Bạn uống rồi?

- Ừ.

- Bạn cũng thích cà phê?

- Ừ.

- Sao hôm nay lại không uống cà phê?

- Không phải hôm nay. Đã một năm nay tôi không còn uống cà phê nữa.

- Tại sao?

- Vì nó đắng.

- Cà phê lúc nào mà chẳng đắng.

- Vì tự nhiên tôi nhận ra mình không phải là người thích đắng.

Nhỏ im lặng, hướng cặp mắt nhìn lên tháp chuông nhà thờ. Thần tình trong mắt nhỏ làm tôi liên tưởng đến mặt hồ mùa thu trong bài Thu điệu của Nguyễn Khuyến. "Ao thu lạnh lẽo nước trong veo". Mắt nhỏ sáng nhưng u buồn, tĩnh mà không nhàn, ẩn chứa điều gì chừng như là cô đơn. Tôi muốn hỏi nữa nhưng cuối cùng đành ngậm miệng theo.

Qua một lúc, khi tôi đang thả hồn mình lên ngọn cây cao lắng nghe tiếng gió vi vu, tiếng lá xào xạt và tiếng lũ chim ríu rít gọi bầy, một hồi chuông réo vang làm tôi tỉnh giấc. Không thể từ phía trường Hoà Bình được, tiếng chuông nghe rất gần, giống như nó phát ra ngay trên tầng lầu này vậy.

- Ở dưới tầng hai.

Nhỏ bạn hồ hững trả lời khi thấy tôi đảo mắt ngoảnh về mặt đầy thắc mắc. Nhỏ quay lại. Tôi đang nhìn thẳng vào mắt nhỏ chờ đợi.

- Người ta có lớp học dành cho trẻ em câm điếc ở dưới tầng hai.

- Sao bạn biết?

- Vì tôi từng xuống đó tham quan rồi. Thậm chí có quen một thầy giáo dạy học ở đó.

- Là bạn cũ?

- Không.

- Vậy sao quen được?

- Vì tôi từng là học trò của người ấy.

Tôi trở mắt nhìn nhỏ. Riêng nhỏ chỉ cười.

...

Nhỏ quen anh trong trường hợp cũng khá lạ lùng. Nhỏ thích uống cà phê và là khách ruột của quán Mây. Hầu như nhỏ đến đây mỗi ngày. Lúc đó nhỏ làm việc cho một đại lý bán vé máy bay nằm khúc dưới của đường Nguyễn Du. Đây là đường về nhà, nhỏ phải chạy ngang nơi này mỗi ngày. Mà thật tình phải mất khá lâu, nhỏ mới phát hiện ra phía trên sân thượng của toà nhà, ẩn sau tàng cây to kia là một quán cà phê.

Dĩ nhiên, ngồi uống cà phê thường xuyên thế, nhỏ đương nhiên nghe được tiếng chuông. Nhỏ cũng thấy thắc mắc. Toà nhà này có hai phần. Phần bên này có cửa hàng đồ gỗ và nhà sách ở bên dưới, còn quán cà phê nằm bên trên. Phần phía bên kia nghe nói là chỗ cư trú của các vị linh mục thuộc nhà thờ Đức Bà. Tiếng chuông từ bên đó vọng sang. Nhỏ đảo mắt ngó nghiêng và phát hiện dưới tầng hai bên ấy có một lớp học. Tò mò, nhỏ xuống xem thử.

Nhỏ đứng ngoài cửa sổ nhìn vào. Có vẻ đây là lớp học thêm. Nhưng lạ là học sinh giống như không đồng tuổi. Thầy giáo viết xong những câu chữ trên bảng, quay ra thấy nhỏ liền mỉm cười đưa tay ra dấu gì đó. Nhỏ giương mắt ngó, không hiểu ý tứ người ấy muốn nói gì. Một cậu bé ngồi gần cửa sổ nắm ống tay áo của nhỏ giật giật rồi chỉ vào chiếc ghế trống bên cạnh mình. Nhỏ giật mình lắc lắc đầu. Thầy giáo nhiệt tình bước ra tận cửa, đưa tay làm hàng loạt động tác chừng như bảo nhỏ đừng sợ, cứ mạnh dạn vào lớp. Nhỏ đã hiểu đây là lớp học dành cho người câm nhưng lúc ấy quýnh quá thể nào lại không mở miệng trả lời được. Cuối cùng rồi nhỏ cũng ấp úng được ba chữ: "Tôi không phải ..."

Thầy giáo mở to mắt nhìn nhỏ.

- Hoá ra cô không câm.

Nhỏ bật cười, lắc đầu. Thầy giáo ngáp ngừng, xem chừng đang áy náy vì câu nói vô ý vừa rồi.

- Thấy cô mặc áo trắng quần xanh nên tôi tưởng... sao cô lại đứng đây?

- Tôi là khách của quán cà phê trên lầu. Thấy dưới này có lớp học nên định xuống xem thử thôi. Xin lỗi đã làm phiền thầy.

Nhỏ nói xong liền đi nhanh ra cầu thang. Nhỏ sợ bị người ta mắng vì dám dùng lối khác để băng qua bên này. Nhỏ không thấy người ta để bảng cấm nhưng... ai biết được.

Sau lần đó, nhỏ tuyệt không dám bèn mảng xuống tầng dưới lần nữa. Chỉ như ngày xưa, lên uống cà phê rồi về. Nhỏ chẳng ngờ có ngày gặp lại anh, người thầy giáo. Họ gặp trên Mây. Anh cũng thích uống cà phê.

Lúc thoáng thấy anh, nhỏ đã nhận ra, liền cúi gằm mặt hy vọng anh không thấy hay nhớ ra nhỏ là ai. Cứ nghĩ về cái buổi chiều hôm đó, nhỏ lại ngượng đỏ mặt. Nhỏ liếc lên. Anh ngồi ở bàn đối diện, đang nhìn nhỏ cười cười. Chẳng biết làm sao, nhỏ mỉm cười đáp lễ. Vậy thôi. Thật hủ vía. Hai người không ai nói gì thêm, tiếp tục làm chuyện riêng của hai người, uống cà phê.

Lần thứ hai rồi lần thứ ba cũng vậy, chỉ là một nụ cười, giống như khi bạn trở thành khách ruột của một quán cà phê, bạn nhìn thấy một khách ruột khác đang ngồi trong quán, bạn sẽ muốn cười cười một cái ra chiều : "À, là anh hả." Không biết phải đến lần thứ bao nhiêu thì cái nụ cười "À là anh" trở thành nụ cười "Hôm nay anh khoẻ không?", nghĩa là hai người họ bắt đầu mở miệng nói chuyện. Hình như anh nói trước. Hình như anh nói về tấm bảng hiệu giăng trên tháp chuông nhà thờ. Người ta mừng năm thiên niên kỷ gì đó. Anh là người có đạo. Nhỏ thì không.

- Anh cũng thích uống cà phê?

- Phải.

- Trước giờ em không thấy anh.

- Anh ngồi ở quán dưới đường.

- Mỗi ngày?

- Phải.

- Chỗ anh làm gần đây?

- Không. Anh đi học gần đây. Và lại, mỗi tuần ba ngày, anh có lớp dưới tầng hai.

Nghe nhắc đến lớp học đó, nhỏ lại thấy ngượng nghịu, chẳng rõ tại sao. Nhỏ chuyển đề tài.

- Sao giờ anh lại lên Mây?

- Vì anh phát hiện ra uống cà phê trên này thú vị hơn.

Anh nhìn nhỏ. Nhỏ lại có cảm giác ngượng nghịu. Ghét ghê, người gì cứ làm nhỏ thấy ngượng hoài.

Từ hai bàn, họ bắt đầu ngồi chung một bàn. Từ bốn cái ghế, họ chuyển sang ngồi bàn chỉ có hai cái ghế. Từ chỗ chỉ uống cà phê, họ chuyển xuống đường cùng nhau đi ăn bánh cuốn. Kể ra thì chỉ có 3 dòng nhưng những chỗ chuyển chuyển ấy kéo dài đến 3 tháng.

Nhỏ quen anh được 3 tháng, một chiều chủ nhật, anh rủ nhỏ cùng đi nhà thờ. Đó là lần đầu tiên nhỏ bước chân vào nhà thờ. Chẳng rõ nhỏ thấy thích hay là không thích, chỉ biết sau ngày đó, nhỏ quyết tâm đi học đạo.

- Ô, thì ra ngày trước bạn kêu tôi dẫn vào lớp Tân Tòng là vì người đó.

Nhỏ cười.

- Sao không bảo anh ta dẫn bạn đi học?

- Vì anh rất bận. Và vì tôi không muốn anh ấy biết tôi có ý định đi học đạo.

- Tại sao?

- Có thể lúc đó tôi sợ anh ấy hiểu được vì sao tôi làm thế.

- Tại sao?

- Vì chưa phải lúc.

Nhỏ không có đạo. Trước giờ nhỏ coi mình là người vô thần. Nhỏ thường lên án những trò tín ngưỡng, đạo phật, đạo giáo hay đạo gì cũng vậy, trong mắt nhỏ đều là mê tín. Nhỏ chỉ tôn sùng một thứ duy nhất, là lý tưởng, lý tưởng của con người. Vậy mà không ngờ cũng có lúc con người mạnh mẽ như nhỏ lại chịu cúi đầu thờ phượng một đấng thần linh.

Nhỏ đi nhà thờ rất chăm chỉ. Nhỏ đi học đạo cũng rất sốt sắng. Với một người thông minh, những kiến thức về Kinh Thánh, về lịch sử Giáo Hội, về các điều răn cũng dễ tiếp thu như học một bảng cửu chương. Nhỏ bắt đầu có thể lên tiếng bàn luận những vấn đề của anh. Khi người ta có nhiều vấn đề chung để nói, thông thường sẽ cảm thấy gần gũi hơn. Đương nhiên nhỏ hiểu được đạo lý đó.

Nhỏ đòi anh dạy cho mình cách nói chuyện bằng ám hiệu của tay.

- Tại sao?

- Vì em có hứng thú muốn biết.

Anh đồng ý. Anh vốn là một người hoà nhã dễ chịu.

- Sao anh chỉ dạy em cách ra hiệu của bảng chữ cái?

- Em thấy có ai chưa học đánh vần đã đòi học đọc chưa?

Nhỏ bắt đầu học cách đánh vần. Cong ngón cái là chữ A. Cong ngón trỏ là chữ B. Gập gập ngón trỏ là chữ C. Chữ D là vậy còn chữ Đ làm sao... ồ là thế. Ui chao, muốn nói một câu "Xin chào" nhỏ phải ra hiệu mỗi cả tay. Nhưng nhỏ không bỏ cuộc, vẫn cố gắng học, và nhỏ học rất nhanh. Nhỏ mong có ngày anh dạy nhỏ nói được ba chữ...

Tiếc là ngày đó không bao giờ tới.

- Sao vậy? Tôi hỏi khi thấy nhỏ bạn ngưng ngang câu chuyện.

- Bởi vì anh đã đi xa. Đi trước khi có thể dạy cho tôi cách "đọc" bằng tay.

- Đi đâu?

- Đi làm linh mục.

Nhỏ lại nhìn tháp chuông nhà thờ. Chẳng rõ trong lòng nhỏ đang nghĩ gì.

- Kể từ ngày đó, vị đắng của cà phê không làm tôi thấy kích thích nữa. Tôi chỉ thấy cà phê... rất đắng và không tài nào uống nổi.

- Nhưng bạn vẫn thích vào quán cà phê.

- Ủ.

- Vào uống sữa với cà phê?

- Ủ. Vì tôi vốn không quên được mùi thơm của cà phê.

- Bạn có biết người ta hay ví cà phê như câu chuyện tình yêu không?

-Tôi biết chứ.

Tôi không nói nữa mà quay qua nhìn ly cà phê của mình rồi tự hỏi:"Nếu một ngày tôi cũng phát hiện ra cà phê rất đắng thì nên làm sao nhỉ?" Tôi không thích sữa, nghĩ đến cái vị béo béo của nó là tôi phát sợ rồi. Cuối cùng, tôi liên tưởng đến một ly trà xanh...